

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་

བཙའ་བྲིམ་ས་ ༡༩༩༦ །

**CHATHRIM FOR THE SPEAKER OF THE
NATIONAL ASSEMBLY, 1996**

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ལྷན་ཁག།

བྲིམ་ཕུ།

National Assembly Secretariat
Thimphu

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས།

༡. སྲོན་འགོ་-

མིང་-

༡.༡ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་ཡིག་ཚང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་ གནམ་ལོ་༡༩༩༦ ཅན་མ་ཟེར་སྤྱབ་ནི་ཨིན།

༡.༢ དབང་ལུགས།

བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ གནམ་ལོ་མེ་ཕོ་བྱི་ལོ་ལྔ་ཚེས་༧ གྱི་ཚེས་༡༩.༡.༩༦ ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཨིན།

༡.༣ བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གིས་ སྲོན་མ་ལས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་ཡིག་ཚང་ལུ་བརྟེན་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ བྱ་སྐོའི་རིགས་ གར་ཚ་མེད་གཏང་མ་ཨིན།

༡.༤ བསྐྱར་བཅོས་འབད་ཐང་།

བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ལུ་ བསྐྱར་བཅོས་འབད་དགོ་པ་ཅིན་ ཚོགས་འདུ་འཛོམས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ འཇུག་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་རྒྱན་བཟུགས་པ་ད་ལུ་ འཇུག་མི་མང་ཤོས་གསུམ་དཔྱའ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱར་བཅོས་འབད་ནི་ཨིན།

2 **ཚོགས་དཔོན་བཙག་འཇུག།**

2.1 ཚོགས་དཔོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་སྐྱེ་ཚབ་འཇུག་མི་གི་གྲུབ་ལས་ ཚོགས་དམངས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ བཙག་འཇུག་འབད་ནི་ཨིན།

2.2 ག་དེམ་ཅིག་འབད་ ཚོགས་དམངས་གཅིག་མཐུན་གྱི་ཐོག་ལས་ ཚོགས་དཔོན་འདེམས་བསྐོ་འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་འདི་ གསང་བའི་ཚོགས་རྒྱན་བཙུག་སྟེ་ བཙག་འཇུག་འབད་དགོ།

2.3 མི་ངོའི་ལུང་ཚོས།

ཚོགས་དཔོན་འདི་ རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ལམ་སྲོལ་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་རྒྱུ་ཚེ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞལ་འཛུམས་ནང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་སྐྱེ་ཚབ་འབད་ བཙག་མར་གཏོགས་ཚུགས་མི་ཅིག་དགོ།

2.4 ཚོགས་དཔོན་འདི་གིས་ སྲོན་མའི་ཚོགས་འདུའི་གོ་སྐོར་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ ལྷན་ཁག་དང་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་སྲིད་བྱུས་འདི་ཚུ་གི་ཤེས་རྟོག་དང་ གོ་བཤམ་མཐེལ་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོ།

3. **ཡིག་ཚང་གི་དམ་བཙའ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས།**

3.1 ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འབྲུག་གི་རྩ་བ་ལུ་ དམ་ཚིག་དཔང་བཙུགས་ཀྱིས་ ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་ནིའི་དམ་བཙའ་བྱུང་དེབ་ ‘ཀ’ པའི་ནང་གསལ་ལྟར་ འགན་ཡིག་གུར་ རང་མིང་བཀོད་དེ་སྤུལ་དགོ།

3.2 ཚོགས་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚུ་བྱུང་དེབ་ ‘ཁ’ པའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་དགོ།

༤. ཚོགས་དཔོན་གྱི་ལས་འགན།

༤.༡ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐབས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་འབད་ནི་དང་ ཚོགས་འདུ་འཚོགས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་སྤོམ་ཚུ་
ཚགས་སྤང་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ དང་བདེན་གྱི་སློབ་ལས་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།

༤.༢ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་ཞབས་མཚོག་གི་གནང་བ་ཐོབ་ཞིན་མཁེས་ལས་ ཚོགས་འདུ་རིམ་པའི་འཛོམ་
བཞག་གི་ལྷ་ཚེས་གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོ།

༤.༣ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་རིམ་པའི་གོས་གཞི་ གཏན་འབེབས་བཟོ་ནི་འདི་ འགན་ཁུར་ཕོག་པ་ཨིན།

༤.༤ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་འདུ་འཚོགས་མི་ཚུ་བཙག་འཐུ་འབད་ནི་འདི་ རྩབ་བསྐྱུགས་བཏང་ནི་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
འདུ་འཚོགས་མི་འབད་འཇུལ་བའི་རོས་འཛིན་ ཆ་འཛོག་གྲུབ་པའི་བཀའ་ཤོག་གནང་ནི་ཨིན།

༥. ཚོགས་དཔོན་གྱི་དབང་ཚད།

༥.༡ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཐངས་ཚུ་འཐུས་མི་ཚུ་ལུ་ རྩབ་སྲེལ་འབད་བའི་གོས་གཞི་དང་འབྲེལ་
ཏེ་ འགོ་འདྲེན་འཐབ་དགོ།

༥.༢ ཚོགས་དཔོན་རང་སོའི་སློབ་བསམ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་ གོས་གཞི་འཛིན་ལས་རིམ་ནང་མ་ཚུད་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ལུ་གལ་
ཚེས་ཡོད་པ་ཅིན་ དེ་ཚུ་གསུང་གོས་གནང་ནི་འདི་གནང་བ་སྤོད་ཚོགས།

༥.༣ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་དང་ སྤྱི་གཞི་ལས་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི་འདི་འགན་ཁུར་ཕོག་པ་ཨིན།

4.ལ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རང་སོའི་སྤྲིགས་ལམ་གྱི་དབང་ཚད་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ འཇུག་མི་ཚེག་ལུ་ ཉུག་ལུ་ཉེན་མེད་གཅིག་ལས་ ཚོགས་ཐེངས་འདི་གི་རིང་ ལས་འགན་ལས་ཕྱི་བཞོལ་བཞག་ཚོགས།

4.ཤ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ འཛིང་འཇུགས་དང་ ཡང་ན་ སྤྲིགས་ཁྲིམས་ལས་འགལ་བའི་ལྷ་བྱ་འཐབ་པའམ་ ཡང་ན་ གནད་དོན་གཞན་ལས་བརྟེན་ཚོགས་འདུ་འདི་ འོས་འབབ་རན་པའི་ཉུག་ཚོད་གྱི་རིང་ལུ་ མཚམས་གྲོལ་འབད་བཞག་ཚོགས།

6. ཚོགས་དཔོན་གྱི་ཉུག་ལུ་ན།

6.1 ཚོགས་དཔོན་ཚེག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་ཉུག་ལུ་ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་ལུ་ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་ཞུགས་ལས་ སྤྲོལ་ལོག་བཅུག་འཇུག་གི་ལུ་འཇུག་ཞེ་འོ་འོས་བབས་ཡོད།

6.2 ཚོགས་དཔོན་འདི་ གཞུགས་ཁམས་ནད་གཞི་དང་ གནད་དོན་གཞན་ལས་བརྟེན་ཏེ་དགོངས་པ་ལུ་ཚོགས། མི་དབང་མངའ་བདག་རྒྱལ་ཞབས་གྱི་བཀའ་ཡི་གནང་བ་གྲོལ་བའི་ཉེ་མ་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་དགོངས་ལུ་གཏན་འབབས་གྲུབ་ཨིན།

6.3 ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ རང་སོའི་བྱ་སྤོང་འགན་ལུ་རྩེ་བསམ་པ་རྩོགས་ཏེ་གཏོ་འབད་ཕྱག་ཕྱིད་ལུ་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཚོགས་འདུ་འཛོམས་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འདུ་འཇུག་མི་ཚེག་གིས་ ཚོགས་རྒྱན་བཙུག་པ་ད་ལུ་ འཇུག་མི་མང་ཤོས་གསུམ་དཔུའ་གཉིས་གྱིས་ ཚོགས་དཔོན་གཏོན་གཏང་ཚོགས།

6.4 ཚོགས་དཔོན་འོག་མ་ཚེག་ འདེམས་བསྐོ་འབད་དགོཔ་འཐོན་པ་ཅིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོ་གིས་ འདེམས་འཇུག་འབད་ནི་ཨིན།

བཅའ་ཁྲིམས་འདི་གི་དོན་ཚན་1, 4 ལས་2 ཚུན་གྱིས་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་ཡིག་ཚང་ལུ་ཡང་བྱུང་ནི་ཨིན།

2. གཡོག་དང་དགོངས་ལུ་ཐོབ་ལམ།

- 2.1 ཚོགས་དཔོན་འདི་ ཚོས་སྤེའི་(གྲ་ཚང་དང་རབ་སྡེ) སྐྱེ་ཚབ་དང་ ཡང་ན་ གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ ཡང་ན་ མི་སེར་འབྲུས་མི་
ལས་ བཅོམ་འབྲུ་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཕོགས་དང་ཟུར་འབྲུས་གྱི་ཁར་ གཞན་ཡང་ གཡོག་གི་མཐུན་རྐྱེན་ཚུ་དང་
དགོངས་ལུ་ཁེ་ཕན་ཚུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱི་ཐོབ་ལམ་དང་འབྲིལ་ཏེ་ཐོབ།
- 2.2 ཚོགས་དཔོན་ཅིག་ ཚོས་སྤེའི་(གྲ་ཚང་དང་རབ་སྡེ) དང་ ཡང་ན་ གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ ཡང་ན་ མི་སེར་ལས་བཅོམ་འབྲུ་
འབད་བ་ཅིན་ བཀའ་བཞེ་འདི་རང་སོའི་ཐོབ་ལམ་དང་འབྲིལ་ཏེ་བཀའ་བཞེ།
- 2.3 ག་འདེམ་ཅིག་འབད་ ཚོགས་དཔོན་འདི་ སློན་པོ་དང་སློན་པོ་འོག་མ་ལས་ བཅོམ་འབྲུ་འབད་བ་ཅིན་ དངུལ་ཕོགས་དང་
ཟུར་འབྲུས་ཚུ་ རང་སོའི་གོ་གནས་གྱི་ཐོབ་ལམ་འདི་དང་ འབྲིལ་ཏེ་རང་ཐོབ་ནི་ཨིན།
- 2.4 ཞི་གཡོག་ཅིག་གིས་ ཚོགས་དཔོན་འབད་དེ་ དུས་ཡུན་ཚང་པའི་ལུལ་ལུ་ གཞུང་གཡོག་ནང་ རང་འཇགས་སྤོད་ནིའི་སློ་
འདོད་ཡོད་བ་ཅིན་ རང་སོའི་སློན་མའི་སྡེ་ཚན་གཞིན་པའི་ནང་འཇུལ་ཞིན་མ་ལས་ འབྲུག་གི་ཞི་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་འོག་ལུ་
རང་སོའི་སྡེ་ཚན་འདི་དང་འབྲིལ་བའི་ཁེ་ཕན་ཚུ་ཐོབ།

དམིགས་བསལ་ངེས་དོན།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་འདི་ རྫོང་ཁ་ལས་སྐད་ཡིག་ གཞན་གྱི་ནང་སྐད་བརྒྱུར་འབད་དེ་ཡོད་མིའི་
ནང་ དོན་གྱི་གོ་བ་མ་འདྲམ་རེ་འབྲུང་བ་ཅིན་ རྫོང་ཁའི་ནང་གི་དགོངས་དོན་ལུ་ཆ་བཞག་ནི་ཨིན།

(དོན་ཚན་ 3.2 པ་ལུ་བལྟ)

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས།

འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོའི་ཚོགས་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤམ་གསལ་ལྟར་:-

1. ཚོགས་དཔོན་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པོའི་དབུ་མེད་ ༡་ཙམ་གཤམ་ཆེ་བའི་ ལས་འགན་འབག་མི་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གཡོ་སྤྱོད་མེད་པར་ ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་དམ་ཚིག་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ ལཱ་དང་བྱ་བ་གང་ཡང་ དྲང་བདེན་གཙམ་མའི་ ཐོག་ལས་ལྷག་མེད་ལུ་དགོ།
2. རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ལས་དོན་ག་ཅི་ལུ་ཡང་ ཚགས་སྤང་ཕྱོགས་རིས་ལྡེ་ནི་དང་ རྒྱ་དང་ངོ་གསོལ་སོགས་པའི་རང་དོན་ལུ་ བརྟེན་པའི་བྱ་བ་ ག་ཅི་ཡང་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་བརྩམ་ནི་དང་གོས་གཞི་སྤྲུབ་ནི་ ཡང་ན་ སྤྱི་མི་གཞན་ཚུ་ལུ་ བར་བསྐྱལ་འབད་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།
3. སྤྱི་མི་གཞིས་རང་ཡིན་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱི་དོན་ལུ་མིན་པར་ རང་སོའི་ཁོ་རྒྱུད་ལུ་བརྟེན་པའི་སྤེར་གྱི་གོས་གཞི་འབྲུང་པ་ཅིན་ འདི་ ལུ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་དེ་ གོས་མཐར་བསྐྱལ་བཅུག་ནི་ཚུ་མི་ཚོགས།
4. ཚོགས་ཁང་ནང་བཅུག་ནིའི་གོས་གཞི་དང་ ཡང་ན་ ལུ་ཚིག་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཚོགས་ཁང་གི་ཕྱི་ཁར་ ཚོགས་དཔོན་དང་གོས་བསྐྱུན་ འབད་མི་ཚོགས།
5. མི་སེར་དམངས་གིས་སྤུལ་བའི་ལུ་ཚིག་དང་ ཚོགས་དམངས་གིས་གོས་ཐག་ཚོད་པའི་བཀའ་ཤོག་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་རིགས་ལུ་ ཚོགས་ དཔོན་གྱིས་འཕྲི་བསྐྱོན་དང་བསྐྱུར་བཅོས་རྒྱབ་མི་ཚོགས།

6. སྤྱི་མི་ཚུ་གིས་ ཚོགས་དཔོན་ལུ་ཚོགས་མ་དང་ ཡང་ན་ རང་སྐྱེར་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་ནི་དོན་ལུ་ བང་གསུག་བྱིན་མི་འཐོན་པ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ལེན་མི་ཚོགས།
7. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ལཱ་དང་བྱ་བ་ག་ཅི་ཡང་ རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་ལུ་ ཕན་ཐབས་ག་འདེད་ཤག་ཤག་འབད་ནི་མ་གཏོགས་ རང་དོན་ གྱིད་བདེ་ལུ་སོང་པའི་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་བ་ཚུ་ག་ནི་ཡང་འབད་མི་ཚོགས།
8. ཚོགས་དཔོན་གྱིས་ ཚོགས་ཁང་ནང་ཚུད་པའི་སྤྱི་མི་གེར་ལུ་ ཚོགས་འདུའི་བཙའ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱི་གྲོས་ཚུ་ལ་མཐུན་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
9. སྤྱི་མི་ག་གིས་རང་ཨིན་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྤྱི་དོན་མིན་པར་ རང་སོའི་སྐྱེར་དོན་གྱི་གོས་གཞི་རེ་ ཚོགས་ཁང་ནང་ལྷོ་བའམ་ ཚོགས་ འདུ་ཚེན་མིའི་ནང་གོས་བསྐྱར་འབད་མ་དགོ་པའི་གནད་དོན་ཚུ་ཀྱའི་རིགས་དང་ ཡང་ན་ ཁྲིམས་དང་མ་མཐུན་པའི་གོས་གཞི་ཚུ་ ཚོགས་དཔོན་གྱིས་བཀག་སྡོམ་འབད་ཚོགས།
10. ཚོགས་ཁང་ནང་བྱུང་པའི་གཏམ་དང་ གོས་འཆར་གྱི་རིགས་ལས་ ལས་ཁུངས་གཞན་གྱིས་ ཐག་བཙའ་ཚུ་གསུམ་པའི་ལས་དོན་ཨིན་པ་ ཅིན་ ཚོགས་འདུ་གིས་གསུང་གོས་གནང་མ་དགོས་པའི་བཀག་སྡོམ་ཚུ་ཚོགས་དཔོན་གྱིས་གནང་ཚོགས།
11. མདོར་བསྟུ་བ་ཅིན་ ཚོགས་དཔོན་དེ་ སྤྱིར་རང་འདོད་གྱི་བྱ་བ་དང་ བྱུང་པར་དུ་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་ མ་ འགལ་བའི་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ཕན་ཐབས་ག་ཅི་རང་ཡོད་རུང་ རུས་རྩལ་གང་ཡོད་གཏོན་ཏེ་ ཚོགས་འདུའི་དབུ་ཁྲིད་གྱི་ལས་ འགན་དང་སྐྱབས་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ ཚོགས་འདུ་ལས་ སྲོན་མ་བརྩམས་ཚར་མི་དེ་ཚུ་ལུ་ཡང་ རྒྱལ་མཐུན་ཡོད་མེད་གྱི་བརྟག་ དཔྱད་འབད་དགོས་ཨིན།